

Hver fjerde nordmann røyker daglig

– Dette er et gjennombrudd for tobakksforebyggingen. Nå har det tatt av, sa helseminister Dagfinn Høybråten da han presenterte ferske tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB) på en pressekonferanse 2. februar. Andelen dagligrøykere i den voksne befolkning år har gått ned fra 29 prosent i 2002 til 26 prosent i 2003. Nedgangen har vært størst i aldersgruppen 16–24 år der andelen dagligrøykere er redusert fra 28 til 23 prosent.

SSB gjennomfører hvert år undersøkelser om tobakksbruk. I 2003 sa 26,3 prosent av befolkningen i alderen 16–74 år at de røyker daglig. Tilsvarende tall i 2002 var 29,4, og nedgangen på 3,1 prosentpoeng er signifikant. I aldersgruppen 16–24 år har andelen som røyker daglig, gått ned fra 27,8 til 22,8 prosent. Denne nedgangen er større, men ikke signifikant pga. relativt lav utvalgsstørrelse. Andelen som røyker av og til i den samme aldersgruppen har gått ned fra 17,3 til 15,5 prosent. Andelen unge som ikke røyker i det hele tatt har dermed økt

med nesten 7 prosentpoeng, og denne økningen er signifikant.

Andelen snusere har imidlertid økt i løpet av en tiårsperiode; i 2003 var det 6 prosent i aldersgruppen 16–74 år som brukte snus daglig, og like mange tok en pris snus av og til. Det er mulig at denne andelen vil øke når røykeforbudet på serveringssteder trer i kraft.

Høybråten la vekt på at det har vært en felles innsats i det tobakkskadeforebyggende arbeidet fra frivillige organisasjoner, partene i arbeidslivet, helsevesen og myndigheter, og at dette har gitt resultater. – Men først og fremst viser tallene at mange enkeltmennesker har tatt beslutningen om å slutte å røyke. Jeg er full av respekt for dem og gratulerer, sa helseministeren.

Da Dagfinn Høybråten tiltrådte som helseminister for andre gang, sa han at han hadde som mål å halvere ungdomsrøykingen i løpet av fem år.

– Dette gjorde jeg uten å spørre rådgivere på forhånd, fortalte han og la til: – Vi er godt i gang, ja, litt foran ruta. Vi har fått et gjennombrudd.

Helsemyndighetene har ikke tenkt

å lene seg tilbake og være fornøyd med resultatene. Det tobakksforebyggende arbeidet skal fortsette med blant annet mediekampanjer i fem år, videreføring av lokale tiltak og utvikling av mer effektive røykesluttoplegg. Den 19.–20. april skal det arrangeres en stor konferanse med røykfrie serveringssteder og passiv røyking som tema. Slett ikke tilfeldig, for da er det ikke lenge igjen til D-dagen for røykfrie serveringssteder, 1. juni.

Helseministeren sa også at man fortsatt vil vurdere høyere avgifter, men det som han ønsker å gjøre noe med aller først er håndhevingen av aldersgrensebestemmelsene. Mange stikkprøver har vist at det ikke er vanskelig for mindreårige å få kjøpt tobakk. Derfor blir et notat med alternative forslag til å håndheve disse bestemmelsene sendt på høring i løpet av kort tid. På spørsmål om bevilling til salgssteder er en vei å gå, svarte Høybråten at det er ett av forslagene.

Reidun Stenvik